

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

386

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *de rechtsbijstand* (ingezonden 28 september 2021).

Mededeling van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming) (ontvangen 21 oktober 2021).

Vraag 1

Waarom trekt het kabinet nu pas 154 miljoen euro uit voor de sociaal advocatuur, terwijl al jaren duidelijk was dat dit moest gebeuren? Waarom niet eerder?¹

Vraag 2

Waarom had het kabinet het toeslagenschandaal nodig om het belang van goede rechtsbijstand in te zien?

Vraag 3

Hoeveel sociaal advocaten die per jaar meer dan 50 keer op basis van toevoegingen werken zijn ermee gestopt tijdens het kabinet-Rutte III, omdat het kabinet zo lang getreuzeld heeft met het regelen van betere vergoedingen voor deze cruciale beroepsgroep? Hoeveel rechtszoekenden konden daardoor geen sociaal advocaat vinden? Bent u bereid dit te onderzoeken?

Vraag 4

Klopt het dat sociaal advocaten die op basis van bepaalde toevoegingen werken, er juist op achteruit zullen gaan ondanks het uitvoeren van scenario 1 van commissie-Van der Meer, bijvoorbeeld bij uithuisplaatsingszaken en vreemdelingenzaken? En hoe gaat de regering om met rechtsgebieden waarin het stelsel nauwelijks voorziet, zoals het onderwijsrecht?

Vraag 5

Op welk prijspeil gaat u het punttarief vaststellen per 1 januari 2022? Bent u bereid tot indexatie over te gaan, of in ieder geval ervoor te zorgen dat de punttarieven op het niveau van de jaren 2020 en 2021 blijven, de jaren waarin de tijdelijke overbruggingsregeling gold? Zo nee, waarom niet?

¹ Website Advocatenblad, 21 september 2021 (<https://www.advocatenblad.nl/2021/09/21/kabinet-volgt-advies-van-der-meer-alsnog-op/>)

Vraag 6

Waarom kiest het kabinet ervoor om dit bedrag van 154 miljoen euro, dat noodzakelijk is en waar zo lang voor gestreden is, niet structureel aan de begroting toe te voegen?

Vraag 7

Deelt u de mening dat al die jaren na de commissie-Van der Meer een herijking van de punten per zaakscade noodzakelijk is en ziet u iets in een structurele monitoring van de punten per zaakscade, bijvoorbeeld om de drie jaar? Bent u bereid dit op korte termijn te regelen?

Vraag 8

Waaruit zou blijken dat de stelselherziening tot minder toevoegingen gaat leiden in de toekomst? Kunt u cijfermatig onderbouwen dat de begroting voor de rechtsbijstand naar beneden kan worden bijgesteld, omdat u minder toevoegingen verwacht af te geven en vanwege de vrijwillige heffing van grote advocatenkantoren? De doorrekening van de stelselherziening berust toch slechts op aannames? En de gerapporteerde afname van het aantal bestuurszaken is toch niet direct terug te herleiden tot uw inzet op het terugdringen van het aantal toevoegingen?

Vraag 9

Hoe gaat u voorkomen dat er tekorten ontstaan voor de rechtsbijstand wanneer een afname van toevoegingen niet gerealiseerd wordt?

Vraag 10

Kunt u toelichten op grond waarvan u in uw interview met het NRC zei dat gedupeerden van het toeslagenschandaal wel degelijk toegang tot het recht hebben, omdat zij uiteindelijk bij de Raad van State kwamen?²

Vraag 11

Deelt u de mening dat toegang tot het recht veel meer behelst dan de mogelijkheid om voor een rechter te verschijnen, zoals goede rechtsbijstand, gehoord worden en een oplossing uit een onrechtvaardige situatie? Waarom zei u dat dan niet in het interview?

Vraag 12

Kunt u toelichten waarom u in uw interview met de Volkskrant zei dat «het procesmonopolie en het verschoningsrecht privileges zijn voor de advocatuur»? Deelt u de mening dat deze rechten zowel advocaten als rechtszoekenden beschermen en dus ten goede komen aan de rechtsstaat?³

Vraag 13

Klopt het dat u het extra geld ter uitvoering van scenario 1 van commissie-Van der Meer deels wil dekken met een vrijwillige heffing op de commerciële advocatuur, maar dat daar nog geen afspraken over zijn gemaakt?

Vraag 14

Wat was de rol van de flitspeiling die over dit thema is gehouden? Heeft de keuze om tot een vrijwillige heffing te komen hiervan afgehangen? Kunt u dit toelichten?⁴

Vraag 15

Hoe ziet u die vrijwillige heffing precies voor u? Wat is de consequentie als deze bijdrage niet kan worden gerealiseerd? Met wie is er daar tot nu toe overleg over gevoerd en wat zijn daarvan de uitkomsten of de scenario's?

² Website NRC, 5 september 2021 (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/09/05/slechteriken-pakken-dat-had-ik-als-kleine-jongen-al-a4057146>)

³ Website de Volkskrant, 21 september 2021 (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/minister-dekker-laat-commerciële-kantoren-ook-bijdragen-aan-sociale-advocatuur~bc2b8d77/>)

⁴ Website Mr., 27 september 2021 (<https://www.mr-online.nl/grote-kantoren-mogen-sociale-advocatuur-best-financieel-ondersteunen/>)

Vraag 16

Bent u van plan om tot bindende overeenkomsten met de commerciële advocatuur te komen over een heffing? Zo ja, op welke manier dan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 17

Waarom heeft u die vrijwillige heffing al in de begroting verwerkt, terwijl u nog met de beroepsgroep over dit idee in gesprek bent?

Vraag 18

Waarom kiest het kabinet er niet voor om het aftoppen van de inkomsten van de grote advocatenkantoren via de belastingen te laten verlopen in plaats van via een vrijwillige heffing?

Vraag 19

Wat bedoelde u in uw interview toen u zei dat de overheid toewerkt naar het verwezenlijken van artikel 18 van de Grondwet? Waarom is dat op dit moment blijkbaar onvoldoende? Kunt u dat nader toelichten?

Vraag 20

Deelt u de mening dat de overheid zich daarmee eigenlijk onttrekt van haar grondwettelijke taak om de minder draagkrachtigen in rechtsbijstand te voorzien?

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat de schriftelijke vragen van het lid Van Nispen (SP), van uw Kamer aan de Minister voor Rechtsbescherming over de rechtsbijstand (ingezonden 28 september 2021) niet binnen de gebruikelijke termijn kunnen worden beantwoord, aangezien nog niet alle benodigde informatie is ontvangen.

Ik streef ernaar de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.